

**รูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1***
**A MODEL MANAGEMENT FOR BECOMING A QUALITY SCHOOL UNDER THE
KHON KAEN PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1**

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์¹, บัณฑิตย์ ศรีพุทธานกูร²
Sutum Tummatasananon¹, Bandit Sriputthangkun²
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น^{1,2}
Sripathum University, Khon Kaen Campus^{1,2}
Email : Sutum011728@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 98 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน เลือกแบบเจาะจง 2) สร้างรูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมเป็นผู้บริหาร 30 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87 แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 แบบสัมภาษณ์ ประเด็นการสนทนากลุ่ม แบบสอบถามความเหมาะสม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 1 คุณภาพผู้เรียน 2) รูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย 5 ส่วน ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไก ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบ; การบริหาร; โรงเรียนคุณภาพ

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) Study the current conditions, desired conditions and needs of management for becoming a quality school under the Khon Kaen Primary Education Service Area Office 1. sample group 98 school administrators, by stratified random sampling. the group of informants in study the guidelines for creating a model 3 experts, by purposive sampling. 2) Set a model management for becoming a quality school under the Khon Kaen Primary Education Service Area Office 1, the informant group in focus group of 9 experts, and the Group of informants in the suitability assessment 30 School administrators, by purposive sampling. tools used in data collection including, the current condition questionnaire has a reliability value of 0.87. the desired condition questionnaire has a reliability value of 0.90., interview form, Focus Group Discussion issue and suitability questionnaire. and satisfaction questionnaire. statistics used in data analysis are percentage. average and standard deviation and priority needs index.

The results were as follows: 1) Current condition at medium level, desirable condition at the highest level, and the number one need Student quality. 2) A model of educational administration the era of change to improve the quality of education, consists of 5 parts: part 1 principles and objectives, part 2 procedure, part 3 mechanism, part 4 assessment guidelines, and part 5 success conditions. assessment results on appropriate at the high level.

Keywords : Model; Management; A quality school

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

คุณภาพการศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาของประเทศที่มุ่งหวังให้สถานศึกษามีศักยภาพและความพร้อมในการเป็นแหล่งให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง อีกทั้งการศึกษาที่ได้รับต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ช่วยขจัดปัญหาวิกฤตทางการศึกษาต่าง ๆ ได้ ดังนั้นจึงเป็นความมุ่งมั่นขององค์กรทางการศึกษาทุกภาคส่วนที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาเกิดขึ้นในทุกระดับ โดยพยายามทำให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ และสร้างความเสมอภาคให้เกิดขึ้นกับประชาชนอย่างทั่วถึง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 6 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546) และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 ที่ว่าการจัดการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ และเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้เรียนจะต้องมีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

โรงเรียนเป็นองค์การทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาโดยมีเจตนารมณ์ที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนาคนในศตวรรษที่ 21 ให้มีทักษะการเรียนรู้ การอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดแก้ปัญหา ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานและมีความรอบรู้ พัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย มีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคมเป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ต่อสังคมส่วนรวม โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การพัฒนาคนให้ประสบความสำเร็จและมีคุณภาพ คือ การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การจัดการกิจกรรมกระบวนการ เรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีระบบและกลไกการวัด การติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ (อัจฉรา นิยมภา, 2561)

การปฏิรูปการศึกษาของไทยไม่สามารถไปถึงคุณภาพได้ มีสาเหตุสำคัญสรุปได้ดังนี้ 1) โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาเป็นแบบรวมศูนย์ 2) การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลต่อการบริหารจัดการ 3) ระบบการศึกษาไม่เอื้อต่อการสร้างความรับผิดชอบ 4) แนวคิดวัฒนธรรมที่มีต่อระบบการศึกษา ของคนไทยที่มุ่งเน้นการทดสอบแบบท่องจำ 5) หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ สื่อ และเทคโนโลยีไม่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ 6) ระบบการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ยังไม่มีการประเมินสมรรถนะตามวิชาชีพที่แท้จริง (มนต์ภัสร์ มโนการณ, 2561) ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงสู่องค์การดิจิทัลไทยแลนด์ 4.0 ในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญคือบทบาทผู้นำ โครงสร้างองค์การ การเตรียมคนรับการเปลี่ยนแปลงสู่องค์การดิจิทัล ความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในกระบวนการทำงาน การเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและปรับตัว ความมุ่งมั่นและวัฒนธรรมองค์การ (โกศล จิตวิรัตน์, 2562)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีวิสัยทัศน์ “องค์กรชั้นนำที่จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความเสมอภาคด้านโอกาสและคุณภาพ มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจำทุกรูปแบบ กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา สภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาพบว่า มีการปรับโครงสร้างโดยลดอัตรากำลัง ทำให้บุคลากรไม่เพียงพอ

โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนมากถึง 93 โรงเรียน จากทั้งหมด 152 โรง คิดเป็น 61.18 % ทำให้ขาดแคลนครูและเป็นอุปสรรคในการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพการศึกษา ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) บางรายวิชายังไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ผู้เรียนขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์คิดไตร่ตรอง และขาดวิจารณญาณ และโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้งบประมาณที่ได้รับไม่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1, 2566)

จากแนวคิดและหลักการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัย รูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการบริหารการศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้ดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

2.2 เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

3. ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

3.1 ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูล/สารสนเทศสำหรับผู้อำนวยการ นำไปเป็นแนวทางในการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

3.2 เป็นข้อสนเทศสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ในการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) มีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร 130 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร 98 คน ในปีการศึกษา 2567 ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซีและมอร์แกนและเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และการศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ที่เป็นนักวิชาการ ผู้บริหารการศึกษา และผู้อำนวยการ ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพและมีผลงานเชิงประจักษ์

ด้านการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันมี มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.53-0.87 แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00 มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.90 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.56-0.90 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) และ 2) แบบสัมภาษณ์ มีความตรงเชิงโครงสร้างตามองค์ประกอบของรูปแบบ (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความสอดคล้อง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และนำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสรุปประเด็นและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผู้วิจัยกร่างเองจากข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 การตรวจสอบยืนยันการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ด้วยการสนทนากลุ่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 นักวิชาการ กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารการศึกษา กลุ่มที่ 3 ผู้อำนวยการ ที่มีวุฒิการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา และวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา หรือการบริหารสถานศึกษา หรือการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี และการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) ประเด็นการสนทนากลุ่ม มีองค์ประกอบตามโครงสร้างของรูปแบบ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00 และ 2) แบบสอบถามความเหมาะสมของรูปแบบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความตรงเชิงโครงสร้าง (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น โดยรวมรายด้าน

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การ ดำเนิน งาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การ ดำเนิน งาน		
1. คุณภาพผู้เรียน	3.32	0.52	ปานกลาง	4.58	0.51	มากที่สุด	0.380	1
2. คุณภาพการบริหารจัดการ	3.41	0.51	ปานกลาง	4.57	0.52	มากที่สุด	0.340	2
3. คุณภาพการจัดการเรียนรู้	3.45	0.50	ปานกลาง	4.52	0.53	มากที่สุด	0.310	3
โดยรวม	3.39	0.51	ปานกลาง	4.56	0.52	มากที่สุด	0.343	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.51) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.52) ลำดับความต้องการจำเป็นเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.380$) ลำดับที่ 2 คุณภาพการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.340$) และลำดับที่ 3 คุณภาพการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.310$) ตามลำดับ

5.2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ

รายการ	ความเหมาะสม			ผลการ ประเมิน
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. หลักการและวัตถุประสงค์	4.50	0.54	มาก	เหมาะสม
2. วิธีดำเนินการ	4.47	0.55	มาก	เหมาะสม
3. กลไก	4.48	0.55	มาก	เหมาะสม
4. แนวทางการประเมิน	4.52	0.52	มากที่สุด	เหมาะสม
5. เงื่อนไขความสำเร็จ	4.53	0.50	มากที่สุด	เหมาะสม
โดยรวม	4.50	0.53	มาก	เหมาะสม

จากตาราง 1 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.53) พิจารณารายพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ส่วน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คือ ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.50) ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.52) และระดับมาก 3 ส่วน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.54) ส่วนที่ 3 กลไก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.55) และส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ ถือว่ามีความเหมาะสม

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 อภิปรายผล ได้ดังนี้

6.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 อภิปรายผล ได้ดังนี้

6.1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ เพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะนำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานคือศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารจากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เห็นได้จากค่าเฉลี่ยของการดำเนินการยังอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ มนต์นัทสมโนการณ (2561) ได้นำเสนอว่า การปฏิรูปการศึกษาของไทยไม่สามารถไปถึงคุณภาพได้ มีสาเหตุสำคัญสรุปได้ดังนี้ 1) โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาเป็นแบบรวมศูนย์ 2) การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลต่อการบริหารจัดการ 3) ระบบการศึกษาไม่เอื้อต่อการสร้างความรับผิดชอบ 4) แนวคิดวัฒนธรรมที่มีต่อระบบการศึกษา ของคนไทยที่มุ่งเน้นการทดสอบแบบท่องจำ 5) หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ สื่อ และเทคโนโลยีไม่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ 6) ระบบการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ยังไม่มีการประเมินสมรรถนะตามวิชาชีพที่แท้จริง สอดคล้องกับ สายฟ้า หาสีสุข (2565) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดเข้าใจเข้าใจถึงพัฒนาของโรงเรียนบ้านเมือง พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดเข้าใจเข้าใจถึงพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง

6.1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพมากำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่หลักในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้อำนวยการมีสภาพการคาดการณ์หรือมีความมุ่งหวังในการพัฒนาการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาแบบองค์รวมในทุกด้าน ทั้งด้านคุณภาพผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลัก ด้านคุณภาพการ

บริหารจัดการ และด้านคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ได้นำเสนอว่า คุณภาพการศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาของประเทศที่มุ่งหวังให้สถานศึกษามีศักยภาพและความพร้อมในการเป็นแหล่งให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง อีกทั้งทั้งการศึกษาที่ได้รับต้องเป็น การศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้ อย่างเหมาะสม ช่วยขจัดปัญหาวิกฤตทางการศึกษาต่าง ๆ ได้ ดังนั้นจึงเป็นความมุ่งมั่นขององค์กรทาง การศึกษาทุกภาคส่วนที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาเกิดขึ้นในทุกระดับ โดยพยายามทำให้การ ดำเนินงานสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ และสร้างความเสมอภาคให้ เกิดกับประชาชนอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับ ทวี ณ หนองคาย (โชติวิโร) (2566) ได้วิจัยเรื่อง การ พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นองค์กรคุณภาพ ของโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนก สามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

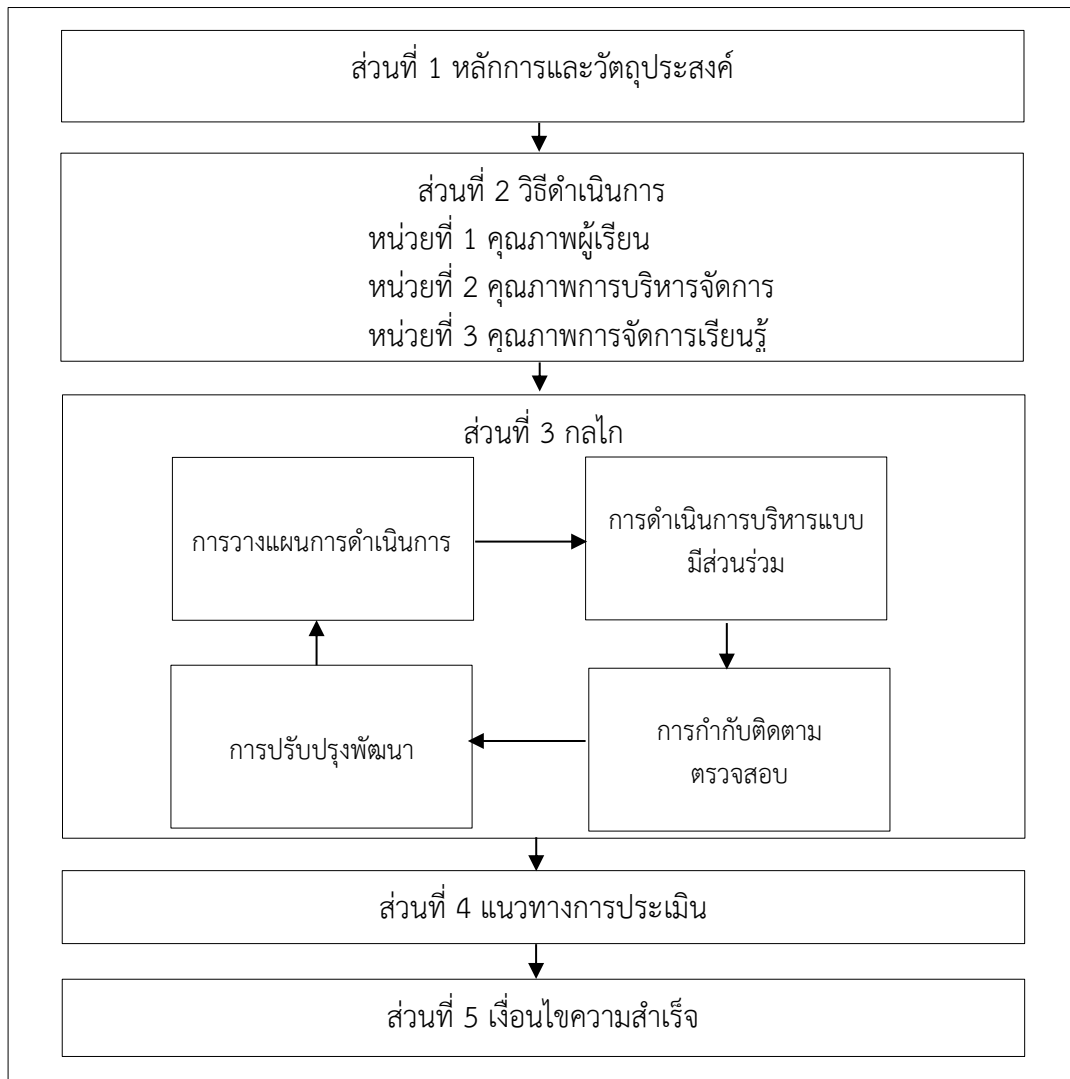
6.1.3 ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ลำดับที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์แล้ว วิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่า คุณภาพผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด แสดงให้ เห็นว่า การบริหารสถานศึกษามีเป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นคุณลักษณะของ ผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีสมรรถนะที่สำคัญตาม หลักสูตรสถานศึกษา ดังที่ อัจฉรา นิยมภา (2561) ได้นำเสนอว่า การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ ความเป็นเลิศ การจัดกิจกรรมกระบวนการ เรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีแหล่ง เรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีระบบและกลไกการวัด การติดตามและ ประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ทวี ณ หนองคาย (โชติวิโร) (2566) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นองค์กรคุณภาพ ของโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเรียงจากมาก ไปหาน้อย คือ 1. การมีส่วนร่วมของชุมชน 2. ครูมืออาชีพ 3. การจัดการเชิงกลยุทธ์ 4. โรงเรียน สมรรถนะสูง 5. ผู้เรียนคุณภาพ ตามลำดับ

6.2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย 5 ส่วน 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 หลักการและ วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไก ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลที่ได้ จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น นำมาสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นนักเรียนหรือคณาจารย์ในระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้บริหาร การศึกษาและผู้อำนวยการมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 และมีผลงานจากการบริหารจัดการ ระดับชาติเพื่อเป็นแบบอย่างในด้านการบริหาร นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการ สัมภาษณ์มายกร่างตามโครงสร้างของรูปแบบผ่านการตรวจสอบยืนยันโดยการสนทนากลุ่ม และ ประเมินความเหมาะสมโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือส่วนได้ส่วนเสียจากการบริหารสถานศึกษาเพื่อ ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ให้ได้รูปแบบที่มีถูกต้องตามหลักวิชาการสามารถนำไปเป็น นวัตกรรมในการบริหารให้เกิดคุณภาพ จากการดำเนินการวิจัยมีการประเมินความเหมาะสมอยู่ใน

ระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกส่วน ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้นำเสนอว่า การบริหารสู่โรงเรียนคุณภาพสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ว่าการจัดการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ และเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้เรียนจะต้องมีการพัฒนา ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตาม หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต สอดคล้องกับทฤษฎีบท 10 ประการ ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพของ โรงเรียนบ้านดอนแยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบฯ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) องค์ประกอบของโรงเรียนคุณภาพ 4) กระบวนการบริหาร 7 ขั้นตอน 5) ผลผลิต และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ รูปแบบฯโดยรวมมีความ เหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และ Shannon and Bylsma (2007) ได้วิจัย ลักษณะของสถานศึกษาที่มีสมรรถนะสูง (High-performing School) พบว่ามีลักษณะดังนี้ 1) เป้าหมายร่วมที่ชัดเจน (A clear & share focus) 2) มีมาตรฐาน และ ความคาดหวังต่อนักเรียน ทุกคนสูง (High standard & expectation for all students) 3) มีความเป็นผู้นำโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพ (Effective school leadership) 4) มีความร่วมมือและการสื่อสารในระดับสูง (High levels of collaboration & communication) 5) มีหลักสูตร งานวิชาการ และ การประเมินผล ที่ สอดคล้องกับมาตรฐานรัฐ (Curriculum, instruction & assessment aligned with state standard) 6) มีการนิเทศติดตามการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ (Frequent monitoring of learning & teaching) 7) มุ่งเน้นพัฒนาความเป็นมืออาชีพ (Focus professional development) 8) จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (A supportive learning environment) 9) การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองและชุมชนอยู่ในระดับสูง (High levels of family & community involvement) อีกทั้งสอดคล้องกับYusuf (2019) ได้วิจัยการจัดการการศึกษาในยุคดิจิทัลและโซเซียลมีเดีย จุดมุ่งหมายของการศึกษานี้คือเพื่อแนะนำข้อมูลเชิงลึกอันมีค่าเกี่ยวกับขั้นตอน การประยุกต์ใช้และ การใช้ระบบดิจิทัลของกระบวนการจัดการการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า เทคโนโลยีในการศึกษา สมัยใหม่ได้รับการยอมรับ สำหรับเทคโนโลยีโซเซียลมีเดีย เทคโนโลยีเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถช่วยนักเรียนเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ความพร้อมใช้งานและการเข้าถึงสื่อ ที่หลากหลาย รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา จากการสำรวจการใช้โซเซียลมีเดียในการจัดการเรียนการสอน ของครูและนักเรียน พบว่า โซเซียลมีเดียเป็นเครื่องมือที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาทั้งใน ระดับบริหารและในการเรียนการสอน แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงศักยภาพของโซเซียลมีเดียที่จะ นำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือในการศึกษา

8. องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ประกอบด้วย ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย 3 หน่วย ดังนี้ หน่วยที่ 1 คุณภาพผู้เรียน หน่วยที่ 2 คุณภาพการบริหารจัดการ หน่วยที่ 3 คุณภาพการจัดการเรียนรู้ ส่วนที่ 3 กลไก ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งเป็นโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหา กระบวนการในการเป็นนวัตกรรมสำหรับนำไปใช้ในการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพได้สอดคล้องกับสภาพบริบทย่างยั่งยืนต่อไป

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ พบว่า คุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 แสดงให้เห็นว่าการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ในส่วนของคุณภาพผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำคัญที่จะบ่งบอกถึงคุณภาพของโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ อย่างเป็นรูปธรรมมีการเสริมสร้างและกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดคุณภาพที่ยั่งยืน

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับปฏิบัติ

9.2.1 ผู้อำนวยการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ มีการมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา และเสริมสร้าง สนับสนุน นิเทศและติดตามอย่างต่อเนื่องโดยทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

9.2.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการเป็นโรงเรียนคุณภาพ อย่างเต็มกำลังความสามารถ

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ พบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไปในเชิงลึกด้านดังกล่าวให้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น ในลักษณะการวิจัยและพัฒนา เช่น

9.3.1 ควรวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริการสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในยุคดิจิทัล

9.3.2 ควรวิจัยการพัฒนากลยุทธ์การบริการสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

10. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- โกศล จิตวิรัตน์. (2562). ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงสู่องค์กรดิจิทัลไทยแลนด์ 4.0 ในศตวรรษที่ 21. **Humanities, Social Sciences, and Arts**. 12(6). 1796-1816.
- ทองศักดิ์ โพธิ์เกตุ. (2564). รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนบ้านดอนแยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ**. 6(1). 34-51.

- ทวี ฦ หนองคาย (โชติวิโร). (2566). **การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นองค์กรคุณภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สายฟ้า หาสีสุข. (2564). **รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดเข้าใจเข้าใจพัฒนาของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน**. 5(2). 1–10.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. (2566). **แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี พ.ศ. 2566-2570**. ขอนแก่น : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : พรินทวนกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **รายงานการวิจัยการวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนภายหลังการประเมินภายนอกครั้งแรก**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อัจฉรา นิยมภา. (2561). **ภาวะผู้นำทางวิชาการ ศักยภาพผู้บริหารยุคใหม่**. กรุงเทพฯ : วิสตาอินเตอร์ ปริ้นท์.
- Shannon, G. S. & Bylsma, P. (2007). **The Nine Characteristics of High-Performing Schools: A Research-based Resource for Schools and Districts to Assist with Improving Student Learning**. 2nd ed. Olympia, WA : OSPI.
- Yusuf, M. (2019). **The Effect of Training, Career Development to Competencies and Employee Performance**. *Journal of Humanities and Social Science*. 4(9). 69-79.